

Norsk Presseforbund

Norsk Redaktørforening

Norsk Journalistlag

Norsk PEN

Høgskolen i Oslo og Akershus

Til

Utenriksminister Børge Brende

Oslo, 2. august 2016

VEDR. SITUASJONEN I TYRKIA

Vi viser til den bekymringsfulle og uoversiktlige situasjonen i Tyrkia – og da med særlig fokus på journalister, redaktører, forfattere og akademikere.

Vi mener situasjonen i Tyrkia er kritisk, og at Norge må bidra til at demokratiet i landet sikres. Vi understreker at demokrati ikke kun handler om frie valg, men også om rettssikkerhet og ytringsfrihet. Norge må derfor fremstå tydelig og konkret, men også søke naturlige allianser med andre medlemmer av NATO, Europarådet og OSSE.

Vi forventer at Norge kan bidra slik:

- **ÅPNE RETTSSAKER:** Norge må legge press på Tyrkia for å sørge for dokumenterte og åpne prosesser. Norge må få forsikringer fra Tyrkia om at rettssakene mot journalister, redaktører, forfattere og akademikere går for åpne dører slik at vi kan se at disse følger rettsstatens prinsipper.
- **OBSERVATØRER:** Norge må benytte ansatte ved Den norske ambassaden i Ankara som observatører ved utvalgte rettssaker, eventuelt kan representanter for relevante NGO'er inkluderes for å styrke kapasiteten til å følge opp disse sakene. Norge kan også samarbeide med de skandinaviske landene om et slikt engasjement. Det vil videre være naturlig å oppmuntre andre medlemsland i NATO/Europarådet/OSSE til en lignende aktivitet.
- **DELEGASJON:** Utenriksdepartementet må legge til rette for en bredt sammensatt delegasjon til Tyrkia sammen med relevante NGO'er for å møte og snakke med berørte tyrkiske organisasjoner, talspersoner og aktører om situasjonen og utsiktene fremover og hva de mener vi kan bistå med.
- **FRIE MEDIER:** En demokratisk rettsstat gjenkjennes ved at den også sikrer rom for de maktkritiske stemmene. Norge må derfor bidra til at frie og regjeringskritiske medier umiddelbart kan gjenoppta sin virksomhet. Dette kan Norge gjøre både alene og via internasjonale fora som OSSE, NATO og Europarådet.
- **AKADEMISK FRIHET:** Tyrkia har sluttet seg til Bologna-prosessen og derfor forpliktet seg til å støtte opp om akademisk frihet. Tyrkia har rett til å delta i Horisont 2020, verdens største forsknings- og innovasjonsprogram, gjennom en avtale med EU. Landet har derfor også anerkjent betydningen av internasjonalt akademisk samarbeid, av å sikre akademikere trygge stillinger og at de fritt skal kunne reise. Norge må presse på EU slik at denne avtalen overholdes. Over 15.000 akademikere har blitt fjernet fra sine stillinger uten rettssikre

prosesser. Norge må dele kunnskap med Tyrkia om hvordan en fri og uavhengig akademisk stemme styrker den opplyste samfunnsdebatten og dermed også demokratiet.

- BEVILGNINGER: Norge må gi en øremerket ekstrabevilgning til OSSEs arbeid for pressefrihet slik at vilkårene for frie ytringer i Tyrkia kan følges opp i et tydelig ekstraprosjekt. Her kan også andre land oppfordres til å bidra.
- KONFERANSE: Norge må invitere til en bredt sammensatt rundebordskonferanse om Tyrkia så snart som mulig der sentrale personer i den tyrkiske opposisjonen, akademikere, journalister og forfattere og relevante NGO'er deltar.

Vi takker for øvrig for rask og imøtekommende respons på vår forespørsel om dette møtet.

Med vennlig hilsen

Arne Jensen, generalsekretær Norsk Redaktørforening

Hege Iren Frantzen, nestleder, Norsk Journalistlag

William Nygaard, styreleder Norsk PEN

Eugene Schoulgin, nestleder PEN International

Curt Rice, rektor Høgskolen i Oslo og Akershus

Kjersti Løken Stavrum, generalsekretær Norsk Presseforbund